

KOMMUNEDIREKTØRENS FORSLAG TIL

PLANSTRATEGI FOR TRONDHEIM KOMMUNE 2020-2023

Prioritering av kommunens planarbeid i bystyreperioden

Sammendrag	3
1.1 Kommunens planbehov 2020-2023	4
1.1.1 Kommuneplanens samfunnsdel	4
1.1.2 Kommuneplanens arealdel	4
1.1.3 Kommunens øvrige planbehov 2020-2023	4
2. Formålet med kommunal planstrategi	6
3. Status gjeldende planstrategi 2016-2019	6
3.1 Status planarbeid 2020	6
3.2 Ny kommuneplanens samfunnsdel	7
4. Planstrategi 2020-2023	7
4.1 Medvirkning i arbeidet med planstrategien	8
4.2 Pågående arbeid med ny kommuneplanens samfunnsdel	8
4.3 Gjeldende planer for Trondheim	9
5. Nasjonale, regionale og lokale forventninger og føringer som har betydning for kommunens planarbeid 2020-2023	10
5.1 Nasjonale forventninger og føringer	10
5.1.1 FNs 17 bærekraftsmål	10
5.1.2 Folkehelse – helse i alt vi gjør	10
5.1.3 Samfunnssikkerhet og beredskap	11
5.2 Regionale føringer og forventninger	11
5.3 Lokale føringer	12
6. Viktige utviklingstrekk for samfunnsutviklingen i Trondheim	13
6.1 Kunnskapsgrunnlag, med åtte samfunnstrender og 14 perspektiver	13
6.2 Uforutsette hendelser kan påvirke samfunnsutviklingen	16
6.3 Trondheim kommunes rolle i bærekraftsarbeidet	16
6.3.1 Rammeverk for bærekraftig samfunnsomstilling	16
6.3.2 Nasjonalt samarbeid for å nå bærekraftsmålene	18
6.3.3 Universitetskommune TRD3.0	18
6.3.4 Kommunens status som FN-senter og etablering av Bærekraftssenteret	18
7. Forslag til planoppgaver 2020-2023	19
7.1 Kommuneplanens samfunnsdel	19
7.2 Kommuneplanens arealdel	20
7.3 Kommunens øvrige planbehov 2020-2023	20
8. Vedlegg til Planstrategi 2020-2023	27

1. Sammendrag

Planstrategien er et politisk verktøy for styring og prioritering av planarbeidet i kommunen de neste fire årene. Strategien er ikke en plan, men definerer hvilke planer kommunen og byen trenger for å stå best mulig rustet i møte med fremtidens utfordringer og muligheter.

En sentral avklaring i strategien er hvorvidt kommuneplanen skal revideres helt, delvis eller videreføres uten endringer. Alle kommuner skal ha en kommuneplan, som består av en samfunnsdel og en arealdel, med mål, forventninger og føringer for de neste 12 årene.

I denne planstrategien presenteres kommunedirektørens forslag på hvilke planer som bør utarbeides i bystyreperiode 2020-2023. Til grunn for disse vurderingene ligger nasjonale, regionale og lokale forventninger og føringer som har betydning for kommunens planarbeid 2020-2023.

Regjeringen vedtok i 2019 at FNs 17 bærekraftsmål skal være det politiske hovedsporet for å ta tak i vår tids største utfordringer. Bærekraftsmålene skal danne grunnlaget for all samfunns- og arealplanlegging for å fremme sosial, miljømessig og økonomisk bærekraft. Kommunene er nøkkelaktører for å realisere en bærekraftig samfunnsutvikling og realisering av bærekraftsmålene lokalt og nasjonalt. Les mer om dette i kapittel 5.

Trondheim kommune tar arbeidet med bærekraftig samfunnsutvikling på alvor. Bærekraft vil få en sentral plass i kommunens samfunns- og arealplanlegging gjennom konkretisering av bærekraftsmålene for Trondheim, bruk av rammeverk for bærekraftig omstilling og samarbeid med andre kommuner. Les mer om dette i kapittel 6.

Som grunnlag for å vurdere hvilke planer kommunen trenger er det også utarbeidet et kunnskapsgrunnlag som viser viktige trekk ved samfunnsutviklingen i Trondheim, kalt Perspektiver for Trondheim. Her beskrives åtte samfunnstrender og 14 perspektiver for Trondheim. Perspektivene skal bidra til å forstå utviklingen som kommunen og byen er en del av på kort og lang sikt. Les mer om dette i kapittel 6.

I arbeidet med planstrategien har kommunedirektøren lagt opp til en målrettet medvirkning. Begrunnelsen for dette er at strategien først og fremst inneholder faglige analyser av planbehov. Kommunedirektøren ser det som mer hensiktsmessig å legge opp til bred medvirkning i arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel og arealdel, og de andre planprosessene som følger etter at denne planstrategien er vedtatt.

1.1 Kommunens planbehov 2020-2023

Kommunedirektøren i Trondheim kommune foreslår at følgende planer utarbeides de neste fire årene:

1.1.1 Kommuneplanens samfunnsdel

I planstrategien for 2016-2019 ble det vedtatt at kommuneplanens samfunnsdel skulle revideres i sin helhet (sak 175/16). Kommunedirektøren har startet opp arbeidet og laget et utkast til planprogram for arbeidet med samfunnsplanen. Formannskapet vedtok 11. august 2020 å legge planprogram for arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel ut på seks ukers høring og offentlig ettersyn (sak 176/20). Planprogrammet ble vedtatt 02.02.2021 (sak 8/21), og arbeidet med planen vil pågå i ett år.

1.1.2 Kommuneplanens arealdel

Kommunedirektøren anbefaler at kommuneplanens arealdel rulleres. Begrunnelsen for dette er:

- Ny kommune, sterk befolkningsvekst, mye aktivitet og behov for samordning av planverk.
- Styrket fokus på miljøvennlige transportmidler, jordvern og bymessige kvaliteter flere steder.
- Ny byutviklingsstrategi og sentrumsstrategi er vedtatt og medfører behov for å endre arealdelen slik at den er i tråd med nye føringer.
- Ny byvekstavgift med nullvekstmålet for personbiltransporten har ført til styrket satsing på fortetting i Trondheim sentrum, knutepunkter og lokale sentra, og langs kollektivakser.
- Kommende politisk beslutning (i sak 59/20) om kunnskapsgrunnlag og videre arbeid med utbyggingsrekkefølge i arealdelen.

1.1.3 Kommunens øvrige planbehov 2020-2023

Kommunedirektøren anbefaler at det utarbeides 25 planer i denne bystyreperioden. I tabell 1: *Kommunedirektørens forslag til nye planer 2020-2023 (side 21)*, beskrives formålet med hver enkelt plan, hvilket fagområde i kommunen som er ansvarlig for å lage planen og når planarbeidet skal starte opp. I tabellen fremgår også hvilke perspektiver for Trondheim som utløser planbehovet. Mange av de foreslåtte planene berører flere perspektiver.

Perspektivet med uthevet skrift er vurdert som det viktigste perspektivet for planen, men de øvrige perspektivene som er satt opp gir også viktige føringer for planen. Foreslått plan er også koblet opp mot de mest sentrale bærekraftsmålene den skal bygge opp under.

Foreslåtte planoppgaver må sees i sammenheng med pågående arbeid med kommuneplanens samfunnsdel. I arbeidet med samfunnsplanen kan det komme innspill og ny kunnskap som kan påvirke kommunedirektørens vurderinger av hvilke planer som skal utarbeides de neste fire årene.

Kommunens høye ambisjoner gjenspeiles i behovet for planer på en rekke ulike områder. Når det i planstrategien legges fram et forslag på at det skal utarbeides 25 nye planer i perioden 2020-2023, må dette sees i sammenheng med at det allerede pågår arbeid med en rekke planer forankret i planstrategien 2016-2019. Det gjelder spesielt innenfor byutviklingsområdet, hvor byplankontoret har ansvar for de fleste av planene. Byutviklingsområdet arbeider i dag med flere planer fra forrige planstrategi. Dette omfatter planarbeid for Heimdal, Ranheim, Klett, Sluppen, Tempe og nordøstre kvadrant i Midtbyen, tematisk kommunedelplan for landbruk og plan for klimatilpasning. Arbeidet med kommuneplanens arealdel, som foreslås startet opp i denne planstrategien, er i tillegg et omfattende arbeid. Den samlede planbelastningen på byutviklingsområdet er derfor svært høy.

Kommunedirektøren vil i den årlige rapporten til bystyret redegjøre for status for planarbeidet i kommunen og om eventuelle endringer i dette arbeidet.

2. Formålet med kommunal planstrategi

Alle kommuner skal i henhold til plan og bygningslovens §10-1 utarbeide og vedta en planstrategi senest ett år etter at det nye kommunestyret er konstituert.

Planstrategi for Trondheim 2020-2023 viser hvilke overordnede strategiske grep og planer Trondheim kommune ønsker å prioriterer de kommende fire årene. Strategien er ikke en plan, men definerer planbehov basert på endrede rammevilkår, utfordringer og muligheter, i kommunen som bysamfunn og organisasjon. Strategien er dermed et politisk verktøy for styring og prioritering av planarbeidet i kommunen. Planstrategien har i dag en sentral plass i kommunens plansystem.

En sentral avklaring i planstrategien er hvorvidt kommuneplanen skal revideres helt, delvis eller videreføres uten endringer. Plan- og bygningsloven krever at alle kommuner har en samlet kommuneplan som består av en samfunnsdel og en arealdel. Kommuneplanen skal ivareta både kommunale, regionale og nasjonale mål, interesser og oppgaver.

Oppsummert skal planstrategien bidra til mer:

- behovsstyrt planlegging, og ikke mer omfattende planarbeid enn nødvendig
- politisk prioritering av planoppgaver

Vedtatt planstrategi vil være retningsgivende for kommunens prioritering av planarbeid i bystyreperioden 2020-2023.

I planperioden utarbeider kommunaldirektøren en årlig rapport til bystyret om status for vedtatt planarbeid i planstrategien og eventuelle behov for endringer i planarbeidet.

3. Status gjeldende planstrategi 2016-2019

Planstrategien 2016-2019 ble vedtatt av bystyret 8. desember 2016 (sak 175/16). Bystyret ba kommunedirektøren utarbeide 33 planer fram til 2019. 23 av disse ligger innenfor byutviklingsområdet, fem innenfor kultur- og næringsområdet, to innenfor helse- og velferdsområdet, én innenfor oppvekstområdet, én innenfor finansområdet og én innenfor organisasjonsområdet.

3.1 Status planarbeid 2020

Status for arbeidet med planer vedtatt i planstrategi 2016-2019 viser at 17 planer er sluttbehandlet i bystyret. Det pågår fortsatt arbeid med mange av de andre planene, og flere av disse har ligget til politisk sluttbehandling i bystyret høsten 2020.

Det er krevende å fange opp alle planbehov for hele planperioden når Planstrategien utarbeides. Det må vurderes i hvilke situasjoner det er behov for en plan, hvilken type plan det skal være og når det kan være tilstrekkelig med en sak eller utredning. I løpet av 2017, 2018 og 2019 har kommunedirektøren igangsatt og bystyret behandlet 16 flere planer enn det som fremgikk av planstrategien.

3.2 Ny kommuneplanens samfunnsdel

I behandlingen av planstrategien 2016-2019 vedtok bystyret at kommuneplanens samfunnsdel 2009-2020 skal revideres. I vedtakets punkt to fremgår at:

Bystyret ønsker at ny samfunnsdel for kommuneplanen utarbeides etter valget i 2019. Slik får et nytt bystyre etter kommunesammenslåingen anledning til å definere hovedmål og hovedtema for den nye kommunen.

Tilsvarende vedtak om revisjon av samfunnsplanen ble fattet av kommunestyret i Klæbu (sak 68/16). I deres behandling av planstrategi 2016-2019 for Klæbu kommune fremgår i vedtakets punkt to at;

Utarbeidelse av ny kommuneplan, samfunnsdel, skal skje i samarbeid med Trondheim kommune.

Med forankring i disse vedtakene varslet kommunedirektøren formannskapet om oppstart av arbeidet med samfunnsplanen høsten 2019. Planprogram for arbeidet med samfunnsplanen ble vedtatt 02.02.2021 (sak 8/21).

4. Planstrategi 2020-2023

Kommunal planstrategi ble en lovpålagt oppgave for alle kommuner i 2009.

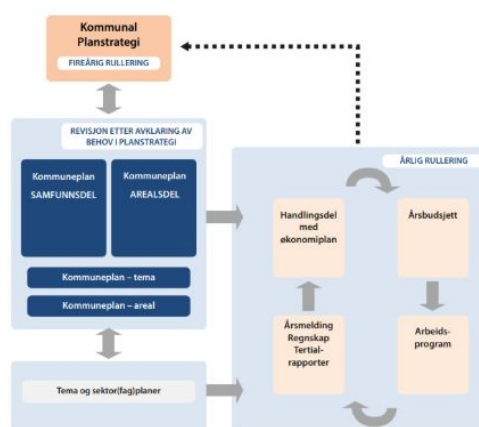
Formålet med strategien er å få bedre styring og prioritering av planarbeidet i kommunen.

I planstrategien skal det på bakgrunn av kommunens utfordringer tas stilling til om;

- kommuneplanen skal revideres eller ikke
- øvrige planbehov i valgperioden

Det utarbeides en planstrategi hvert 4. år. Ny strategi skal vedtas senest ett år etter at det nye kommunestyret er konstituert.

Figur 1: Planstrategiens plass i kommunal planlegging

Som det fremgår i figur 1 har planstrategien i dag fått en sentral plass i kommunal planlegging, også i Trondheim.

4.1 Medvirkning i arbeidet med planstrategien

Arbeidet med å utarbeide kunnskapsgrunnlag og definere kommunens planbehov fram mot 2023 startet høsten 2019.

Plan- og bygningsloven setter få krav til grad av medvirkning og allmenn debatt i utarbeidelsen av planstrategien. Det er derfor opp til den enkelte kommune å vurdere grad av medvirkning.

I arbeidet med planstrategien har kommunaldirektøren lagt opp til en målrettet medvirkning. Begrunnelsen for dette er at strategien først og fremst inneholder faglige analyser av planbehov. Kommunedirektøren ser det som mer hensiktsmessig å legge opp til bred medvirkning i arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel og andre planprosesser som følger etter at planstrategien er vedtatt.

En sentral oppgave i arbeidet med planstrategien har vært å utarbeide et kunnskapsgrunnlag med 14 perspektiver for Trondheim. Perspektivene er utarbeidet av kommunedirektørens ulike fagmiljø, og de har utgangspunktet for de planforslagene som fremgår i strategien. Kunnskapsgrunnlaget har vært gjenstand for diskusjon og ytterligere forbedringer gjennom:

- politisk verksted med formannskapet med deltakere fra strategisk ledergruppe, ungdommens bystyre og tillitsvalgte.
- politiske komiteer.
- kommunale råd.
- deltakelse fra kommunens tillitsvalgte i arbeidet.
- flere arbeidsseminarer med ulike tema og grupperinger i kommunen.
- regionalt planforum - statlige og regionale organer.
- Trondheimsregionen - nabokommuner og næringsforeningen.
- 10'er-gruppen - tillitsvalgte og verneombud i kommunen.

Etter innspill fra disse møtene ble tema som omhandlet kommunens økonomiske handlingsrom, beredskapsarbeid, sosial boligbygging, naturmangfold og arbeidsliv vurdert og innarbeidet i perspektivbeskrivelsene.

Formannskapet vedtok 27.10.20 å legge Planstrategi 2020-2023 ut på fire ukers høring og offentlig ettersyn.

4.2 Pågående arbeid med ny kommuneplanens samfunnsdel

Kommunens arbeid med planer fram mot 2023 må sees i lys av at det nå er startet opp et arbeid med å revidere kommuneplanens samfunnsdel, noe som kan påvirke planbehovet. Samfunnsdelen er kommunenes viktigste overordnede, strategiske og samordnede plan, og

den skal definere mål og strategier både for byen som helhet og kommunen som organisasjon de neste 12 årene.

All planlegging i kommunen skal være forankret i kommuneplanens samfunnsdel, og er derfor kommunens verktøy for bedre og mer helhetlig planlegging for en mer bærekraftig samfunnsutvikling, strategisk styring og medvirkning fra byens innbyggere.

Sammen med nasjonale og regionale mål i arealpolitikken legger samfunnsdelen også grunnlaget for overordnede prioriteringer i kommuneplanens arealdel.

Planprogram for arbeidet med samfunnsplanen ble vedtatt 02.02.2021 (sak 8/21), og arbeidet med planen vil pågå i 2021. I prosessen kan det komme innspill og ny kunnskap som kan påvirke kommunedirektørens vurderinger av hvilke planer som skal lages i planperioden. Om dette skjer vil kommunedirektøren redegjøre for dette i den årlige rapporten til bystyret om status for vedtatt planarbeid og eventuelle behov for endringer.

4.3 Gjeldende planer for Trondheim

Kommunens høye ambisjoner gjenspeiles i antall planer som er utarbeidet og vedtatt de siste årene. Dette er planer som definerer kommunens politikk på en rekke områder. Gjeldende planer og strategier for kommunen og byen fremgår i [kommunens plangrunnlag](#). Her ligger en oversikt over regionale planer, kommunedelplaner for areal, kommunedelplaner samfunn og temaplaner.

All samfunns- og arealplanlegging skal være rettet mot gjennomføring. For å sikre bærekraftig kommunal økonomi og at planer får reell betydning, er det avgjørende at planer har økonomisk inndekning og at det rapporteres på bruken av ressursene. Gjeldende handlings- og økonomiplaner, budsjett og årsrapporter fremgår under [Handlings- og økonomiplaner](#).

Høye spektakulære sjev på Havstad sykkelpark. Foto: Trondheim kommune

5. Nasjonale, regionale og lokale forventninger og føringer som har betydning for kommunens planarbeid 2020-2023

Planstrategien skal prioritere planarbeid som gir størst effekt på målene som er satt både av lokale, regionale og nasjonale myndigheter.

5.1 Nasjonale forventninger og føringer

5.1.1 FNs 17 bærekraftsmål

Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging (2019–2023) ble vedtatt i kongelig resolusjon 14. mai 2019. Forventningene skal følges opp i kommunenes arbeid med planstrategi og øvrige planer, og legges til grunn for statlige myndigheters medvirkning i planleggingen.

De nasjonale forventningene legger vekt på at vi som samfunn står overfor fire store utfordringer:

1. Å skape et bærekraftig velferdssamfunn.
2. Å skape et økologisk bærekraftig samfunn gjennom blant annet en offensiv klimapolitikk og en forsvarlig ressursforvaltning.
3. Å skape et sosialt bærekraftig samfunn.
4. Å skape et trygt samfunn for alle.

Regjeringen har bestemt at FNs 17 bærekraftsmål skal være det politiske hovedsporet for å ta tak i vår tids største utfordringer. For å fremme sosial, miljømessig og økonomisk bærekraft er det viktig at bærekraftsmålene blir en del av grunnlaget for samfunns- og arealplanleggingen. Målene skal vise vei mot en bærekraftig utvikling på kort og lang sikt. Kommunene er nøkkelaktører for å realisere en bærekraftig samfunnsutvikling og realisering av bærekraftsmålene lokalt og nasjonalt.

Trondheim kommune tar arbeidet med bærekraftig samfunnsutvikling på alvor. Gjennom konkretisering av bærekraftsmålene for Trondheim, bruk av rammeverk for bærekraftig omstilling og samarbeid med andre kommuner vil bærekraft få en sentral plass i kommunens samfunns- og arealplanlegging.

5.1.2 Folkehelse – helse i alt vi gjør

Folkehelseloven pålegger kommunene å ha oversikt over helsetilstanden til innbyggerne i kommunen, og kunnskap om faktorer og utviklingstrekk som påvirker helsetilstanden.

Det er et krav i loven at forebyggende folkehelseiltak skal inngå og vurderes i alt planarbeid. Av den grunn har ikke Trondheim kommune utarbeidet en egen folkehelseplan. Folkehelsemeldingen med oversikt over folkehelsen er fra 2014 og er under revidering.

Meldingen skal oppdateres etter gjennomføring av Helseundersøkelsen i Trøndelag, HUNT 4, i Trondheim (2019) og levekårsundersøkelsen. Resultatene fra undersøkelsen vil være klare høsten 2020, og vil være et viktig bidrag inn i kommunens planarbeid.

Folkehelseinstituttet offentliggjør hvert år en folkehelseprofil for kommunene. Sosialt bærekraftige lokalsamfunn er temaet for folkehelseprofilen 2020. I de nasjonale forventningene legges det vekt på at kommunene skal planlegge for å skape en bærekraftig samfunnsutvikling, sikre sosial rettferdighet og god folkehelse.

5.1.3 Samfunnssikkerhet og beredskap

Kommunen har ansvar for innbyggernes sikkerhet og trygghet. Kommunedirektøren jobber systematisk og helhetlig på tvers av sektorer i kommunen for å ivareta dette ansvaret. Kommunedirektøren jobber også med sikkerhet og trygghet i nært samarbeid med andre offentlige myndigheter, nødetater, virksomheter med kritisk infrastruktur og kritiske samfunnsfunksjoner inkludert frivillige lag og organisasjoner.

Formålet med arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap er å redusere risiko for tap av liv eller skade på helse, miljø og materielle verdier. Kommunens beredskapsplikt er både som myndighet innenfor kommunens geografiske område og som pådriver overfor andre virksomheter.

Kommunens beredskapsansvar er beskrevet i flere sektorlover og forskrifter, og kan summeres til krav om helhetlig og systematisk arbeid basert på helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS-analyse) og beredskapsplaner. Kommunens helhetlig ROS-analyse ble siste gang revidert og politisk behandlet i bystyret 4. oktober 2018. Neste revisjon av helhetlig ROS-analyse er i 2022.

Helhetlig ROS-analyse blir lagt til grunn for kommunens arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap ved utarbeiding av planer i tråd med plan- og bygningsloven, og samfunnssikkerhet og beredskap er tema som inngår i kommunens planarbeid.

5.2 Regionale føringer og forventninger

De to fylkene i Trøndelag ble slått sammen med virkning fra 01.01.2018 og Trøndelagsplanen 2019-2030 ble vedtatt samme måned. Fylkessammenslåingen ble iverksatt og Trøndelagsplanen vedtatt etter en lang prosess med omfattende medvirkning både eksternt og internt. Trondheim kommune var en av flere aktører i denne prosessen.

Trøndelagsplanen inkluderer mål for nye Trøndelag fylkeskommune mot 2030. Planen legger føringer for planprosesser i alle kommuner i fylket.

Trøndelag fylkeskommune har lagt regional planstrategi for fylkestingsperioden 2020-2023 ut på høring. Trondheim kommune har sluttet seg til planarbeidet og gitt høringsuttalelse til plandokumentene. Flere av temaene som fremgår i høringsutkastet henger sammen med tema som også vil stå sentralt i kommunens planarbeid framover.

I Trondheimsregionen er Trondheim kommune en av åtte kommuner som samarbeider for å styrke regionens posisjon. De andre kommunene er; Stjørdal, Malvik, Melhus, Skaun, Orkland, Midtre Gauldal og Indre Fosen.

Sentrale styringsdokumenter i regionens arbeid er:

- Strategisk næringsplan for Trondheimsregionen (2017-2020)
- Interkommunal arealplan for Trondheimsregionen (IKAP2) 2015.

Kommuner i Trondheimsregionen

Regionale føringer fra Trøndelag fylkeskommune og Trondheimsregionen vil bli hensyntatt i kommunens planarbeid.

5.3 Lokale føringer

Trondheim kommune har i løpet av de siste årene vedtatt flere overordnede planer, avtaler og strategier med betydning for samfunnsutviklingen. Føringer fra disse må ivaretas i kommunens øvrige planer. Noen eksempler på slike styrende dokumenter er:

- Kommunedelplan: energi og klima (2017-2030)
- Erklær nødsituasjon - klimamålene må skjerpes (46/19)
- Byvekstavtale mellom Trondheim kommune, Melhus kommune, Malvik kommune, Stjørdal kommune, Trøndelag fylkeskommune og Staten (2019-2029)
- Stein-saks og papir - en strategi for å bygge sterke barnefellesskap
- Avtale mellom Trondheim kommune og NTNU, Universitetskommunen Trondheim 3.0
- Den samskapte kommunen (68/19)

Se kommunens plangrunnlag for øvrige planer og strategier.

6. Viktige utviklingstrekk for samfunnsutviklingen i Trondheim

Ting henger sammen! Bilde fra Cirka Teaters forestilling under Hendelser på Nyhavna. Foto: Trondheim kommune

6.1 Kunnskapsgrunnlag, med åtte samfunnstrender og 14 perspektiver

I en planstrategi gjøres en vurdering av hvilke planer kommunen og byen trenger for å stå best mulig rustet i møte med fremtidens utfordringer og muligheter. Til grunn for disse diskusjonene er det utarbeidet et kunnskapsgrunnlag med åtte samfunnstrender og 14 perspektiver for Trondheim.

Samfunnstrendene beskriver forhold som vil påvirke oss i bred forstand, og kommunen og byen som helhet. Dette er trender som vi mener vil påvirke oss i minst ti år framover, og som er så store og viktige for samfunnsutviklingen at det er ingen som har full kontroll over omfanget av dem eller hvilken retning de går i. Noen av de trendene som beskrives i planstrategien har vi kjent til lenge, andre trender har ikke vært like tydelige for oss tidligere - eller de fremstår nå i en annen form.

De 14 perspektivene er utfordringer og muligheter disse samfunnstrendene gir oss, og skal hjelpe oss å forstå utviklingen som kommunen og byen er en del av på kort og lang sikt. Det er samtidig viktig å være klar over at det i en tid med stadig raskere og krevende samfunnsendringer er utviklingstrekk i samfunnet som vi i dag bare ser konturene av eller som vi ikke er i stand til å se med det kunnskapsgrunnlaget vi har i dag. Dette er likevel trekk som vil kunne få stor betydning for oss i framtida.

De åtte samfunnstrendene er:

1. Klimaendringer og trusler mot naturmangfold - reduksjon og tilpasning.
2. Teknologisk utvikling - fra digitalisering til digital transformasjon.
3. Demografisk utvikling - befolkningsvekst og eldrebølge.
4. Polarisering - tydeligere skillelinjer i meningsytringen.
5. Sosiale ulikheter - økte forskjeller i levekår, helse og tillit.
6. Individualisering - fra gruppe til individ.
7. Nettverkssamfunnet - fra hierarkiske til fleksible organisasjonsformer.
8. Informasjons- og kunnskapssamfunnet - informasjonsrikdom og økt tilgang til data.

Flere av trendene spiller sammen og utløser sammensatte og komplekse oppgaver. Trondheim kommune vil stå overfor de neste årene, både på kort og lang sikt. Kommunen må gjøre nødvendige tilpasninger, finne nye løsninger med innsats fra flere fagområder og aktører for å håndtere disse komplekse utfordringene og mulighetene. Kommunen må bidra både i rollene som myndighetsutøver, samfunnsutvikler, demokratisk arena og tjenesteutvikler.

Det er utarbeidet 14 perspektiver som beskriver konsekvenser for kommunen og byen, både muligheter og utfordringer fram mot 2032. Slik reduseres kompleksiteten med de store samfunnstrendene, og setter dem inn i en lokal kontekst for Trondheim.

Under fremgår en kort beskrivelse av de 14 perspektivene. En mer utfyllende beskrivelse av perspektivene finnes i vedlegget [Perspektiver for Trondheim](#). Her er perspektivene også koblet til FNs bærekraftsmål med tilhørende delmål og sentrale styringsdokumenter på området.

1. God helse for alle

Hvordan sikre god helse for alle i Trondheim? Vi ser en utvikling med nye helseutfordringer og der sosiale ulikheter i levekår skaper sosiale ulikheter i helse. Ved å sammenligne grupper med forskjellig inntekt, yrkesstatus eller utdanning ser vi hvor mye helse varierer mellom disse sosiale gruppene.

2. Barn og unges liv og læring

I Trondheim skal alle barn og unge kjenne tilhørighet i inkluderende, rettferdige og lærende fellesskap - ikke alle gjør det. God oppvekst skapes der barn og unges relasjoner og livsbetingelser settes i sentrum.

3. Samskapt velferd og arbeidsgiverrollen

Når behovene for tjenester blir større uten at de økonomiske rammene økes tilsvarende, blir kommune 3.0 med vekt på samskaping et viktig perspektiv. Samtidig utfordrer samskapingsperspektivet tradisjonelle rolleforståelser, oppgavedeling, organisering og styring av kommunal tjenesteutvikling, både politisk, administrativt og overfor frivilligheten og andre aktører i Trondheim som ønsker å bidra.

4. Digital transformasjon

Vi står overfor en bølge av nye teknologier som vil medføre betydelige endringer på en rekke områder i trondheimssamfunnet. Digital transformasjon gir oss store muligheter til å tenke nytt rundt vårt tjenestetilbud og tilhørende arbeidsmåter, men fører også til økt grad av kompleksitet som vil tvinge fram at flere kommuner må samarbeide om teknologiske løft.

5. Inkluderende samfunn

Selv om sosial inkludering er tett knyttet opp mot helse, omfatter perspektivet om sosial inkludering hvordan vi vektlegger ulikheter i alle deler av samfunnsdiskusjonen. Det er tendenser til at den sosiale ulikheten er økende. Bildet som tegnes er alvorlig og komplekst, og det finnes ikke én løsning på denne utfordringen.

6. Nærmiljø og stedsutvikling

Det er i bydeler som Ranheim, Saupstad og Byåsen store deler av livet leves. Enten i og ved boligen, med familie og venner eller på vei til nødvendige ærender som butikk og skole. Hvordan nærmiljøene er utformet har innvirkning på folks trivsel og helse, og det påvirker hvor mye tid og penger den enkelte må bruke på å bevege seg rundt i Trondheim.

7. Grønn mobilitet

En voksen innbygger i Trondheim reiser i snitt cirka tre ganger hver dag. Anslagsvis foretar byens innbyggere en halv million daglige reiser i Trondheim. Effektiv transport og kommunikasjon er en forutsetning for velferd, vekst og utvikling. Et økt transportbehov for personer og varer må løses med så lavt energibruk som mulig samtidig som mobiliteten styrkes ved hjelp av mer miljøvennlige transportløsninger.

8. Identitet og kultur

Kunst og kultur skal være en bærende kraft i utviklingen av Trondheim fram mot 2030. Kultur former hvordan vi oppfatter byen vår, hvordan vi bruker den, og hvordan vi møtes. Kunst og kultur er en samfunnsbyggende kraft som bidrar til inkludering ved å styrke fellesskap, forebygge utenforskap og utjevne forskjeller mellom folk.

9. Bærekraftig forbruk og produksjon

I dag forbruker vi mye mer enn hva som er bærekraftig for kloden. Utfordringene rundt forbruk har stor innvirkning på hvordan vi håndterer det grønne skiftet, og kan sees på som et viktig perspektiv alene. Vi må tilrettelegge for økt konkurransekraft i en sirkulær økonomi. Som organisasjon, som pådriver, som arbeidsgiver og som læringsinstitusjon har Trondheim kommune en viktig rolle i folks hverdag.

10. Grønn konkurransekraft

Klimaendringene skjer raskere og i et større omfang enn hva vi kunne forutse for bare få år siden. Konsekvensene av klimaendringer, tap av naturmangfold og klimatilpasning rammer inn det grønne skiftet, som mer enn noe annet preger måten vi diskuterer samfunnsutviklingen på. Samtidig så innebærer det grønne skiftet store muligheter for nytt

næringsliv, nye verdikjeder og innovasjon i eksisterende, og vil være avgjørende for å lykkes med det grønne skiftet. Grønn konkurransekraft handler om å kutte klimagassutslipp, øke verdiskapingen og sikre høy sysselsetting.

11. Byvekst og bevaring av areal- og naturressurser

Trondheim er en by i sterk vekst. Vi vokser med omtrent 3 000 personer hvert år. Økt byspredning øker presset på grøntarealene våre, og er en trussel for biologisk mangfold, kulturmiljøer og dyrkamark. Det er beregnet at det skal bygges flere titalls tusen nye boliger i Trondheim fram mot 2050. Utvikling av offentlig infrastruktur er nødvendig for å kunne opprettholde det offentlige tjenestetilbudet. Hvordan finne en balanse mellom byvekst og bevaring av naturressursene våre.

12. Lokaldemokrati

Skiftet mot bærekraftig samfunnsutvikling stiller store krav til Trondheim kommunes og byenes rolle som demokratisk arena og samfunnsutvikler. Polarisering og frustrasjon over økende forskjeller påvirker mange politiske debatter og tilliten til politikere og politiske institusjoner settes under press, også i Norge. Lokaldemokratiet som perspektiv handler i stor grad om hvilken rolle innbyggerinvolvering, samskaping og styrking av fellesskapet får i årene framover.

13. Samarbeid og verdiskaping

For mange handler utviklingen av Trondheim om hvordan byen bidrar til verdiskaping og utvikling. Det lokale næringslivet vårt har en sentral rolle i arbeidet med å nå bærekraftsmålene innen 2030. I det ligger det en felles forståelse om nødvendigheten av samarbeid, og at Trondheim kommune legger til rette for en inkluderende og bærekraftig verdiskaping gjennom et konkurransedyktig arbeids- og næringsliv.

14. Kommunens økonomiske handlingsrom

Norske kommuner opplever økt økonomisk press ved at det økonomiske handlingsrommet krymper samtidig som kravet til tjenester og leveranser øker. Vi ser at uforutsette globale hendelser raskt kan få konsekvens for økonomien lokalt i en kommune, og ressursmobiliseringen utfordrer de rammer og strukturer som er på plass i dag.

6.2 Uforutsette hendelser kan påvirke samfunnsutviklingen

Regjeringen innførte 12. mars 2020 de mest omfattende tiltakene Norge har hatt i fredstid for å slå ned på koronapandemien. Tiltakene grep direkte inn i enkeltpersoners hverdagsliv og hvordan samfunnet som helhet fungerer. Koronapandemien er et godt eksempel på en uforutsett hendelse som plutselig kan oppstå, og som det kan være vanskelig se konsekvensene av på forhånd. Dette er en av usikkerhetene ved all samfunnsplanlegging.

Det er fortsatt vanskelig å se alle konsekvensene av de tiltakene som er gjennomført i håndteringen av koronapandemien. Det er likevel grunn til å anta at noen av de utviklingstrekkene som er beskrevet i *Perspektiver for Trondheim* kan forsterkes eller endre seg helt. Eksempler på direkte konsekvenser og forsterkede utviklingstrekk er økt

arbeidsledighet, økte sosiale forskjeller, mer bruk av digital kommunikasjon, nye måter å jobbe på, styrket samhandling, økende polarisering, nye reisevaner, mindre klimagassutslipp, innskrenket økonomisk handlingsrom og tøffere prioriteringer grunnet dette. Disse potensielle endringene er viktig å ta med seg inn i forståelsen av de ulike perspektivene som er beskrevet i kunnskapsgrunnlaget.

6.3 Trondheim kommunes rolle i bærekraftsarbeidet

Alle de 356 kommunene og 11 fylkeskommunene i Norge forventes å ta i bruk metoder og verktøy for å følge opp bærekraftsmålene og delmålene på lokalt nivå. Nøyaktig hva dette betyr er fortsatt et åpent spørsmål. Trondheim kommune har en sentral rolle i dette arbeidet.

6.3.1 Rammeverk for bærekraftig samfunnsomstilling

Trondheim har i samarbeid med forskningsmiljøer og partnere i andre land satt bærekraftig omstilling i system gjennom et nytt rammeverk for bærekraftig samfunnsomstilling. Rammeverket er senere adoptert av FNs globale program for smarte og bærekraftige byer, U4SSC. I utviklingen av rammeverket var det viktig å synliggjøre hvordan eksisterende aktører, aktiviteter og ressurser påvirker hverandre, slik at samspillet blir mest mulig målrettet og effektivt. Hensikten med rammeverket er å øke hastigheten på samfunnsomstillingen frem mot 2030.

Rammeverket beskriver seks hovedprosesser:

- Utvikle standarder og indikatorer som skal brukes for å måle resultater.
- Avklare behovet for å justere eksisterende politikk, planer og budsjetter.
- Finne relevante eksterne samarbeidspartnere.
- Utvikle hensiktsmessige organisasjons- og ledelsesformer.
- Involvere innbyggerne i planlegging og gjennomføring, og for å prioritere prosjekter som er kritiske for at vi skal lykkes.
- Utvikle prosjekter med god sammenheng, kvalitet og relevans.

I alt planarbeid i kommunen er det viktig å se flere av disse prosessene og aktivitetene i sammenheng slik at vi blir bedre rustet til å nå målene vi setter. Aktiviteter som ligger i nærhet til hverandre i rammeverket må kobles sammen og hensynta hverandre i det praktiske arbeidet. Rammeverket vil få en sentral plass i flere av de planene som kommunen skal utarbeide de neste årene.

Figur 1: Rammeverk for bærekraftig samfunnsomstilling

	Engasjere	Designe	Aktivere	Akselerere	Støtte
 Standardisere	Evaluerer	Visualisere	Simulere	Finansiere	Dele
 Utforme politikk	Skaffe oversikt	Revidere	Planlegge	Budsjettere	Analysere
 Etablere innovasjons-partnerskap	Gjøre avtaler	Koble sammen	Samarbeide	Prioritere	Styre porteføljen
 Endre organisasjonen	Identifisere	Lede	Støtte intra-prenørene	Gi rom for selvorganisering	Samhandle
 Involvere innbyggerne	Anerkjenne	Diskutere	Mobilisere lokalt	Koble	Forsterke
 Skape prosjekter	Presentere	Skape prototyper	Levere	Nyttiggjøre	Dele suksesshistoriene

Rammeverket, prosesser og aktiviteter leses fra venstre til høyre i tabellen.

Ved å anvende rammeverket på Trondheim kommune ser man at det allerede er mye som er på plass, både av politikk, planer, strategier, aktiviteter og ressurser. Det er med andre ord like mye et spørsmål om justeringer og samordning av politiske mål og planer som et behov for en helt ny politisk retning.

6.3.2 Nasjonalt samarbeid for å nå bærekraftsmålene

Trondheim kommune og en rekke byer har gått sammen for å få mer ut av bærekraftsarbeidet gjennom et nasjonalt nettverk, Bærekraftnettverket, og et nasjonalt prosjektet *Bærekraftsløftet*. Dette har nå blitt en nasjonal arena for å dele erfaringer, metoder og verktøy innenfor alle de områdene som er definert i rammeverket for bærekraftig samfunnsomstilling. Kommunene har som ambisjon å gi alle kunnskap om status på bærekraftsmålene i sitt lokalsamfunn, utvikle planer for samfunnsutvikling som viser hvordan vi skal nå bærekraftsmålene, mobilisere og støtte innbyggere, næringsliv, organisasjoner og akademia som bidrar til bærekraftig utvikling, og måle og evaluere effekten av innsatsen.

6.3.3 Universitetskommune TRD3.0

Kompetansen på bærekraft i offentlig sektor, og i befolkningen, er fortsatt svært ujevnt fordelt. Det er behov for å etablere et felles grunnlag på tvers av kommunen som gjør at flere deltar på like fot. Det gjelder både blant politikere, ledere, ansatte, tillitsvalgte og innbyggere. Flere av de planene som skal utarbeides fremover skal bidra til økt kompetanse på bærekraftig samfunnsutvikling. Trondheim kommune og NTNU har, gjennom Universitetskommunen TRD3.0, etablert en felles plattform som skal gjøre kommunen bedre i stand til å ivareta framtidige kunnskaps- og kompetansebehov, også innen området

bærekraftig samfunnsomstilling. Styringsgruppen for Universitetskommunen har vedtatt at all felles aktivitet skal bygge på FNs bærekraftsmål.

6.3.4 Kommunens status som FN-senter og etablering av Bærekraftssenteret

Statusen som FN-senter, og nå etableringen av Bærekraftssenteret i Trondheim kommune, gir Trondheim kommune økt innflytelse på det arbeidet som skjer nasjonalt og internasjonalt, og gjort det mulig å tilknytte seg kompetansemiljøer og partnere som ellers ikke ville ha bidratt like aktivt til at kommunen skal lykkes med å nå sine mål.

Arbeidet med en bærekraftig samfunnsomstilling byr på betydelige muligheter for Trondheim som internasjonalt anerkjent kunnskaps- og teknologiby. Det er svært mange byer og lokalsamfunn som jakter på nye løsninger og verktøy. Dette betyr at Trondheim, gjennom å lykkes med å nå bærekraftsmålene lokalt, også legger et godt grunnlag for bærekraftig verdiskaping og nye arbeidsplasser i regionen. Dette krever et godt plangrunnlag som tar opp i seg og konkretiserer hva bærekraftig utvikling er for Trondheim.

Planlegging er en balansekunst. Foto: Trondheim kommune

7. Forslag til planoppgaver 2020-2023

Trondheim er en by i sterk vekst og utvikling, det medfører behov for et godt og oppdatert plangrunnlag med nye planer på områder som vi i dag mangler politikk på eller har politikk som må justeres og fornyes. Kommunens planbehov handler om hvilke planer kommunen og byen trenger for å stå best mulig rustet i møte med fremtidens utfordringer og muligheter.

Et sentralt tema i planstrategien er om kommunens øverste styringsdokument, kommuneplanen, skal revideres helt, delvis eller videreføres uten endringer.

Kommuneplanen har en samfunnsdel og en arealdel, som sammen skal ivareta både kommunale, regionale og nasjonale mål, interesser og oppgaver.

7.1 Kommuneplanens samfunnsdel

I planstrategi 2016-2019 ble det vedtatt at kommuneplanens samfunnsdel skulle revideres i sin helhet (sak 175/16). Kommunedirektøren har startet opp arbeidet og laget et utkast til planprogram for arbeidet med samfunnsplanen. Formannskapet vedtok 11. august 2020 å legge planprogram for arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel ut på seks ukers høring og offentlig ettersyn (sak 176/20). Planprogrammet ble vedtatt 02.02.2021 (sak 8/21), og arbeidet med planen vil pågå i ett år.

7.2 Kommuneplanens arealdel

I planstrategi 2020-2023 anbefaler kommunedirektøren at kommuneplanens arealdel rulleres. Begrunnelsen for dette er:

- Ny kommune, sterk befolkningsvekst, mye aktivitet og behov for samordning av planverk.
- Styrket fokus på miljøvennlige transportmidler, jordvern og bymessige kvaliteter flere steder.
- Ny byutviklingsstrategi og sentrumsstrategi er vedtatt og medfører behov for å endre arealdelen slik at den er i tråd med nye føringer.
- Ny byvekstavtale med nullvekstmålet for personbiltransporten har ført til styrket satsing på fortetting i Trondheim sentrum, knutepunkter og lokale sentra, og langs kollektivakser.
- Kommende politisk beslutning (i sak 59/20) om kunnskapsgrunnlag og videre arbeid med utbyggingsrekkefølge i arealdelen.

7.3 Kommunens øvrige planbehov 2020-2023

Med utgangspunkt i perspektiver som beskriver muligheter og utfordringer for Trondheim og nasjonale, regionale og lokale føringer og forventninger foreslår kommunedirektøren at det utarbeides 25 planer i perioden 2020-2023.

Det er imidlertid viktig å se disse planoppgavene i sammenheng med pågående arbeid med kommuneplanens samfunnsdel. I denne planprosessen kan det komme innspill og ny kunnskap som kan påvirke kommunedirektørens vurderinger av hvilke planer som skal lages i planperioden. Om dette skjer vil kommunedirektøren redegjøre for dette i den årlige rapporten til bystyret om status for vedtatt planarbeid og eventuelle behov for endringer.

I tabell 1 fremgår kommunedirektørens forslag til nye planer som skal utarbeides i bystyreperioden. Disse kommer i tillegg til pågående arbeid med eksisterende planer, spesielt gjeldende for byutviklingsområdet.

I tabellen beskrives kort formålet med planen, hvilke fagområder som er ansvarlig for å lage planen og når dette planarbeidet skal starte opp. I tabellen fremgår også hvilke perspektiver for Trondheim som utløser planbehovet. Mange av de foreslåtte planene berører flere perspektiver. Perspektivet med uthevet skrift er vurdert som det viktigste perspektivet for planen, men de øvrige perspektivene som er satt opp gir også viktige føringer for planen. Foreslått plan er også koblet opp mot de mest sentrale bærekraftsmålene den skal bygge opp under.

Tabell 1: Kommunedirektørens forslag til nye planer 2020-2023

Nr. Planbehov	Behovet bygger på perspektivene:
1 Temaplan; Teknologi og modernisering Formål: Beskrive hvordan Trondheim skal møte den digitale transformasjonen fremover Planansvarlig: Organisasjonsdirektøren Oppstart: 2020 Planen bidrar spesielt til følgende bærekraftsmål: 5 LIKESTILLING MELLOM KJØNNENE 8 ANSTENDIG ARBEID OG ØKONOMISK VEKST 9 INNOVASJON OG INFRASTRUKTUR 10 MINORE ULIKHEIT 	4. Digital transformasjon 3. Samskapt velferd og arbeidsgiverrollen
2 Temaplan; Arbeidsgiverpolitikk i Trondheim kommune Formål: Utforme arbeidsgiverpolitikk som er i samsvar med tiden samtidig som nasjonale krav ivaretas. Planansvarlig: Kommunaldirektør Organisasjon Oppstart: 2020 Planen bidrar spesielt til følgende bærekraftsmål: 3 GOD HELSE 4 GOD UTDANNING 5 LIKESTILLING MELLOM KJØNNENE 8 ANSTENDIG ARBEID OG ØKONOMISK VEKST 10 MINORE ULIKHEIT 11 BÆREKRAFTIGE BYER OG SAMFUNN 12 ANSVARLIG FORBRUK OG PRODUKSJON 13 STOPPE KLIMAENDRINGENE 16 FRED OG RETTFERDIGHET 17 SAMARBEID FOR Å NÅ MÅLENE 	3. Samskapt velferd og arbeidsgiverrollen 4. Digital transformasjon
3 Helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS) for Trondheim Formål: Gi oversikt over uønskede hendelser som utfordrer kommunen og kunnskap om tiltak for å redusere risiko og sårbarhet i kommunen. Skal være grunnlag for mål, prioriteringer og nødvendige beslutninger i kommunens arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap. Planansvarlig: Kommunaldirektør Organisasjon Oppstart: 2022 Planen bidrar spesielt til følgende bærekraftsmål:	1. God helse for alle 6. Nærmiljø og stedsutvikling 9. Bærekraftig forbruk og produksjon

4	Temaplan; God helse for alle. Formål: Gode levekår gir grunnlag for god helse og kommunen skal sikre gode levekår der alle deltar i samfunnet og har anstendige rammer for sine liv. Folk skal møte en helsefremmende tjeneste som har fokus på livskvalitet og mestring. Planansvarlig: Kommunedirektør Helse og velferd og Oppvekst og utdanning Oppstart: 2023 Planen bidrar spesielt til følgende bærekraftsmål:	1. Å leve et godt liv med sin helse. 2. Barn og unges liv og læring. 3. Samskapt velferd og arbeidsgiverrollen. 5. Inkluderende samfunn. 6. Nærmiljø og stedsutvikling.
5	Temaplan; God hjelp til familier. Formål: Formålet med planen er å etablere en felles strategi for familieperspektiv i tjenestene. Den vil ta inn over seg at de familiene som lever i de mest uholdbare livssituasjonene trenger tjenester på tvers av profesjoner, lovverk og etater. Planansvarlig: Kommunedirektør Helse og velferd, Oppvekst og utdanning Oppstart: 2022 Planen bidrar spesielt til følgende bærekraftsmål:	2. Barn og unges liv og læring. 1. Å leve et godt liv med sin helse. 5. Inkluderende samfunn.
6	Kommuneplanens arealdel Formål: I lys av nye samfunns mål bidra til god forvaltning, bruk og vern av arealene i kommunen. Planansvarlig: Kommunaldirektør Byutvikling Oppstart: 2020 Planen bidrar spesielt til følgende bærekraftsmål:	11. Byvekst og bevaring av areal- og naturressurser 1. Å leve et godt liv med sin helse. 2. Barn og unges liv og læring. 6. Nærmiljø og stedsutvikling 7. Grønn mobilitet 8. Identitet og kultur 9. Bærekraftig forbruk og produksjon 10. Grønn konkurransekraft
7	Kommunedelplan areal for Sluppen (del 2) med veiledende plan for offentlige rom. Formål: Legge til rette for sentrumsnær byutvikling. Planansvarlig: Kommunaldirektør Byutvikling Oppstart: 2020 Planen bidrar spesielt til følgende bærekraftsmål:	11. Byvekst og bevaring av areal- og naturressurser. 6. Nærmiljø og stedsutvikling. 7. Grønn mobilitet.

	6 RENT VANN OG GODE SANITÆRFORHOLD 11 BÆREKRAFTIGE BYER OG SAMFUNN 12 ANSVARLIG FORBRUK OG PRODUKSJON 13 STOPPE KLIMAENDRINGENE 14 LIV UNDER VANN 15 LIV PÅ LAND 	8. Identitet og kultur. 10. Grønn konkurransekraft.
8	Plan for helhetlig parkeringspolitikk i Trondheim Formål: Bidra til attraktiv og klimavennlig utvikling og å nå nullvekstmålet Planansvarlig: Kommunaldirektør Byutvikling Oppstart: 2020 Planen bidrar spesielt til følgende bærekraftsmål: 4 GOD UTDANNING 7 REN ENERGI FOR ALLE 9 INNOVASJON OG INFRASTRUKTUR 11 BÆREKRAFTIGE BYER OG SAMFUNN 12 ANSVARLIG FORBRUK OG PRODUKSJON 	7. Grønn mobilitet. 6. Nærmiljø og stedsutvikling. 10. Grønn konkurransekraft. 11. Byvekst og bevaring av areal- og naturressurser.
9	Kommunedelplan for naturmangfold Formål: Sikre viktig naturmangfold. Revidering av temaplan for naturmiljøet. Planansvarlig: Kommunaldirektør Byutvikling Oppstart: 2020 Planen bidrar spesielt til følgende bærekraftsmål: 6 RENT VANN OG GODE SANITÆRFORHOLD 11 BÆREKRAFTIGE BYER OG SAMFUNN 12 ANSVARLIG FORBRUK OG PRODUKSJON 13 STOPPE KLIMAENDRINGENE 14 LIV UNDER VANN 15 LIV PÅ LAND 	11. Byvekst og bevaring av areal- og naturressurser. 6. Nærmiljø og stedsutvikling. 10. Grønn konkurransekraft.
10	Kommunedelplan for bylogistikk og tjenstemobilitet Formål: Omlegging til mer klimavennlig og smarte løsninger for varelevering og tjenstemobilitet. Planansvarlig: Kommunaldirektør Byutvikling Oppstart: 2021 Planen bidrar spesielt til følgende bærekraftsmål: 4 GOD UTDANNING 7 REN ENERGI FOR ALLE 9 INNOVASJON OG INFRASTRUKTUR 11 BÆREKRAFTIGE BYER OG SAMFUNN 12 ANSVARLIG FORBRUK OG PRODUKSJON 	7. Grønn mobilitet. 6. Nærmiljø og stedsutvikling. 9. Bærekraftig forbruk og produksjon. 10. Grønn konkurransekraft.
11	Kommunedelplan for areal til offentlige tjenester (revisjon) Formål: Sikre nok areal til offentlige tjenester nært der folk bor. Planansvarlig: Kommunaldirektør Byutvikling Oppstart: 2021 Planen bidrar spesielt til følgende bærekraftsmål: 7 REN ENERGI FOR ALLE 11 BÆREKRAFTIGE BYER OG SAMFUNN 12 ANSVARLIG FORBRUK OG PRODUKSJON 13 STOPPE KLIMAENDRINGENE 	6. Nærmiljø og stedsutvikling. 8. Identitet og kultur. 10. Grønn konkurransekraft: 11. Byvekst og bevaring av areal- og naturressurser.
12	Kommunedelplan for energi og klima (revisjon) Formål: Redusere klimagassutslippene i Trondheim by og kommunens egen virksomhet og nå ambisiøse klimamål. Planansvarlig: Kommunaldirektør Byutvikling Oppstart: 2021 Planen bidrar spesielt til følgende bærekraftsmål:	10. Grønn konkurransekraft. 7. Grønn mobilitet. 9. Bærekraftig forbruk og produksjon.

	     	
13	Eiendomsstrategi Formål: Forvaltning av kommunens eksisterende eiendomsmasse og kjøp og salg av eiendommer for å sikre god byutvikling. Strategien skal vurdere erverv av areal for offentlig sosial infrastruktur som bygger opp under byutviklingsstrategien og sikre at mangel på offentlig tjenestetilbud ikke skal medføre byspredning. Planansvarlig: Kommunaldirektør Byutvikling Oppstart: 2021 Planen bidrar spesielt til følgende bærekraftsmål: 	11. Byvekst og bevaring av areal- og naturressurser. 6. Nærmiljø og stedsutvikling. 9. Bærekraftig forbruk og produksjon. 10. Grønn konkurransekraft.
14	Kommunedelplan for friluftsliv og grønne områder (revisjon) Formål: Revisjon som følge av befolkningsvekst og økt bruk av grønne områder Planansvarlig: Kommunaldirektører Byutvikling og Kultur og næring Oppstart: 2021 Planen bidrar spesielt til følgende bærekraftsmål: 	6. Nærmiljø og stedsutvikling. 1. Å leve et godt liv med sin helse. 11. Byvekst og bevaring av areal- og naturressurser.
15	Mobilitetsstrategi Formål: Bidra til at folk forflytter seg gjennom byen på mer hensiktsmessige måter, med spesielt fokus på at flere reiser kollektivt. Planansvarlig: Kommunaldirektør Byutvikling Oppstart: 2021 Planen bidrar spesielt til følgende bærekraftsmål: 	7. Grønn mobilitet. 6. Nærmiljø og stedsutvikling.
16	Plan for hovedveier i Trondheim Formål: Vise hovedvegnett for gjennomgangstrafikk mellom bydeler i Trondheim, se helhetlig trafikkavvikling i sammenheng med veisystemer, hensynta trafiksikkerhet, helhetlige løsninger for kollektivtrafikk, vurdere støy/støv og miljøbelastninger og tilrettelegge for mer miljøvennlig transport. Planen følger opp Bystyrets vedtak i sak 111/20. Planansvarlig: Kommunaldirektør Byutvikling Oppstart: 2021 Planen bidrar spesielt til følgende bærekraftsmål:	7. Grønn mobilitet. 1. Å leve et godt liv med sin helse. 6. Nærmiljø og stedsutvikling.

	3 GOD HELSE 7 REN ENERGI FOR ALLE 9 INNOVASJON OG INFRASTRUKTUR 11 BÆREKRAFTIGE BYER OG SAMFUNN 12 ANSVARLIG FORBRUK OG PRODUKSJON 	
17	Kommunedelplan Vann i Trondheim Formål: Planen skal danne grunnlaget for den overordna og langsiktige styringen av vann- og avløpsvirksomheten og øvrig arbeid knyttet til vannmiljø i Trondheim. Planansvarlig: Kommunaldirektør Byutvikling Oppstart: 2020 Planen bidrar spesielt til følgende bærekraftsmål: 3 GOD HELSE 6 RENT VANN OG GODE SANTERFORHOLD 9 INNOVASJON OG INFRASTRUKTUR 11 BÆREKRAFTIGE BYER OG SAMFUNN 14 LIV UNDER VANN 15 LIV PÅ LAND 	1. Å leve et godt liv med sin helse 3. Samskapt velferd og arbeidsgiverrollen 4. Digital transformasjon 9. Bærekraftig forbruk og produksjon 11. Byvekst og bevaring av areal og naturressurser 14. Kommunens økonomiske handlingsrom.
18	Strategisk næringsplan Formål: Øke verdiskapingen i byen og regionen Planansvarlig: Kommunaldirektør Kultur og næring Oppstart: 2021 Planen bidrar spesielt til følgende bærekraftsmål: 8 ANSTENDIG ARBEID OG ØKONOMISK VEKST 9 INNOVASJON OG INFRASTRUKTUR 12 ANSVARLIG FORBRUK OG PRODUKSJON 14 LIV UNDER VANN 17 SAMARBEID FOR Å NÅ MÅLENE 	13. Samarbeid og verdiskaping. 9. Bærekraftig forbruk og produksjon. 10. Grønn konkurransekraft.
19	Temaplan for idrett og fysisk aktivitet Formål: Utvikle et langsiktig planverktøy for å sikre framtidige idrettsarealer, prioritere investeringer i anlegg for idrett og fysisk aktivitet og ytterligere tilrettelegging for utøvelse av idrettsaktivitet og egenorganisert aktivitet. Planansvarlig: Kommunaldirektør Kultur og næring Oppstart: 2020 Planen bidrar spesielt til følgende bærekraftsmål: 7 REN ENERGI FOR ALLE 11 BÆREKRAFTIGE BYER OG SAMFUNN 12 ANSVARLIG FORBRUK OG PRODUKSJON 13 STOPPE KLIMAEHRRINGENE 	6. Nærmiljø og stedsutvikling. 1. Å leve et godt liv med sin helse. 8. Identitet og kultur. 11. Byvekst og bevaring av areal- og naturressurser.
20	Temaplan for kulturnæringer Formål: Utvikle et planverktøy som legger til rette for robuste kulturnæringer i regionen Planansvarlig: Kommunaldirektør Kultur og næring Oppstart: 2021 Planen bidrar spesielt til følgende bærekraftsmål: 10 MINDRE ULIKHET 11 BÆREKRAFTIGE BYER OG SAMFUNN 12 ANSVARLIG FORBRUK OG PRODUKSJON 17 SAMARBEID FOR Å NÅ MÅLENE 	8. Identitet og kultur. 3. Samskapt velferd og arbeidsgiverrollen. 6. Nærmiljø og stedsutvikling.

21	Plan for nasjonaljubileet 2030 Formål: Hvordan Trondheim kommune skal markere feiringen av Nasjonaljubileet i 2030 Planansvarlig: Kommunaldirektør Kultur og næring Oppstart: 2020 Planen bidrar spesielt til følgende bærekraftsmål: 10 MINDRE ULIKHEIT 11 BÆREKRAFTIGE BYER OG SAMFUNN 12 ANSVARLIG FORBRUK OG PRODUKSJON	8. Identitet og kultur. 3. Samskapt velferd og arbeidsgiverrollen. 6. Nærmiljø og stedsutvikling.
22	Temaplan for frivillighet (revisjon) Formål: Skape gode betingelser for frivillighet og innbyggerinitiativ i Trondheim. Forankre samarbeid og samskaping mellom det offentlige og tredje sektor. Planansvarlig: Kommunaldirektør Kultur Oppstart: 2020 Planen bidrar spesielt til følgende bærekraftsmål: 3 GOD HELSE 9 INNOVASJON OG INFRASTRUKTUR 11 BÆREKRAFTIGE BYER OG SAMFUNN 13 STOPPE KLIMAENDRELSER 17 SAMARBEID FOR Å NÅ MÅLENE	3. Samskapt velferd og arbeidsgiverrollen 1. God helse for alle 2. Barn og unges liv og læring 5. Inkluderende samfunn 6. Nærmiljø og stedsutvikling 8. Identitet og kultur 12. Lokaldemokrati
23	Temaplan for finansiell bærekraft på lang sikt Formål: Vurdere og drøfte inntektsutvikling og forutsetninger for denne. Vurdere og drøfte behov, kapasitet og optimal fordeling mellom drift og investering med grunnlag i vesentlige drivere og premisser: demografi, byutvikling, klima og miljø, arealnormer mf. Planansvarlig: Kommunaldirektør Finans Oppstart: 2020 Planen bidrar spesielt til følgende bærekraftsmål: 8 ANSTENDIG ARBEID OG ØKONOMISK VEKST 9 INNOVASJON OG INFRASTRUKTUR 11 BÆREKRAFTIGE BYER OG SAMFUNN 16 FRED OG RETTFERDIGHET 17 SAMARBEID FOR Å NÅ MÅLENE	14. Kommunens økonomisk handlingsrom. 3. Samskapt velferd og arbeidsgiverrollen. 10. Grønn konkurransekraft.
24	Temaplan for langsiktig finansforvaltning Formål: Utforme en langsiktig strategi for kommunens finansielle aktiva og passiva; Kraftfondet og lån. Planansvarlig: Kommunaldirektør Finans Oppstart: 2020 Planen bidrar spesielt til følgende bærekraftsmål: 8 ANSTENDIG ARBEID OG ØKONOMISK VEKST 9 INNOVASJON OG INFRASTRUKTUR 11 BÆREKRAFTIGE BYER OG SAMFUNN 16 FRED OG RETTFERDIGHET 17 SAMARBEID FOR Å NÅ MÅLENE	14. Kommunens økonomisk handlingsrom. 3. Samskapt velferd og arbeidsgiverrollen.

25	Temaplan for styring i et bærekraftsperspektiv Formål: Nye utfordringer og mål fordrer utvikling av budsjetterings- og rapporteringsmetoder; hvordan koble mål, ressursinnsats og resultater sammen på en bedre måte Planansvarlig: Kommunaldirektør Finans Oppstart: 2020 Planen bidrar spesielt til følgende bærekraftsmål: 8 ANSTENDIG ARBEID OG ØKONOMISK VEKST 9 INNOVASJON OG INFRASTRUKTUR 11 BÆREKRAFTIGE BYER OG SAMFUNN 16 FRED OG RETTFERDIGHET 17 SAMARBEID FOR Å NÅ MÅLENE	14. Kommunens økonomisk handlingsrom. 3. Samskapt velferd og arbeidsgiverrollen. 10. Grønn konkurransekraft.
----	--	--

8. Vedlegg til Planstrategi 2020-2023

1. Kunnskapsgrunnlag for foreslåtte planbehov fram til 2023:
[Perspektiver for Trondheim](#)
2. [Planprogram](#) for arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel 2020-2023.